

Remissvar gällande Nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet (Ds 2025:9)

Sammanfattning

Rättviks kommun ställer sig positiv till ett nationellt mobilförbud i skolor och fritidshem, men betonar också vikten av att skolorna själva ska kunna anpassa reglerna efter sina behov. Kommunen anser att ett mobilförbud är en viktig åtgärd för att främja både inlärning och trygghet bland eleverna. Många skolor har redan infört mobilfrihet inom ramen för nuvarande lagstöd och kommunens rektorer menar att det lokala självbestämmandet bör bevaras gällande detaljerna i lokala regler.

Samtidigt ser vi att ett starkare, mer reglerat lagstöd i vissa fall kan ge skolledar ett starkare mandat, även om det också kan innebära ökat ansvar och administration vid eventuella överträdelser. Mobilförbudet bör omfatta både högstadiet och fritidshemmet, eftersom sociala medier påverkar elevers mående negativt även i dessa åldrar. Dessutom bör annan elektronisk utrustning, som smarta klockor, omfattas av samma regler.

Rättviks kommun anser att det måste finnas möjlighet till undantag vid särskilda skäl och att beslut om detta bör kunna delegeras från rektor till exempelvis elevhälsoteamet. Det finns bland rektorer en medvetenhet om det ansvar som följer med att samla in mobiltelefoner, men också en efterfrågan på också statligt stöd för att kunna hantera och förvara mobiltelefoner på ett säkert sätt. Kommunen ser positivt på att mobilregler vävs in i skolornas ordningsregler och att vårdnadshavares ansvar tydliggörs. I övriga delar av utredningen instämmer kommunen i de föreslagna bedömningarna.

5.4.1 Skäl som talar för ett nationellt mobilförbud Mobilförbud under hela skoldagen kan leda till minskade distraktioner och en ökad studiero

Rättviks kommun anser att mobilförbud är en nödvändig åtgärd i flera avseenden. Det gynnar både inläringen och tryggheten bland eleverna. På rektorsnivå har det redan fattats beslut kring mobilfri skola, det är inte nödvändigt med lagstöd bakom, eftersom skolorna vill kunna styra det efter behov.

5.5.1 Ett nationellt mobilförbud och bestämmelsens placering i skollagen

Kommunen ser att ett lagstöd kan i vissa fall ge ett större stöd till skolledare men samtidigt kan ansvaret öka om det blir utredningar och annat som ska göras i samband med överträdelse.

5.5.2 Ett nationellt mobilförbud ska avse de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet

Vi anser att högstadiet ska vara med i mobilförbudet. Sociala medier har stor påverkan på elevers mående negativt, ända upp till gymnasienivå. Även fritidshemmet ska ingå för en samlad tanke kring skoldagen.

5.5.3 Endast elevers mobiltelefoner ska omfattas av ett nationellt mobilförbud

Vi anser att all elektronisk utrustning såsom klockor också ska samlas in alternativt inte följa med till skolan.

5.5.4 Undantag för pedagogisk användning vid undervisning och undantag för enskilda elever

Det behöver finnas möjlighet till en bedömning av särskilda skäl att elever få ha sin mobiltelefon. Dock viktigt att rektor kan delegera beslutet till elevhälsoteamet eller annan personal utifrån ärendet.

5.5.5 Skolans ansvar för omhändertagna mobiltelefoner

Vi är väl medvetna om "vårdplikt" vid insamling av mobiltelefoner. Det tillämpas redan idag. Dock anser vi att det behövs ett statsbidrag riktat mot inköp av en säker hantering och inläsning av elevernas mobiler på skolorna.

5.5.6 Rektors ansvar att besluta om skriftliga rutiner och förslagets förhållande till skol-/ordningsreglerna

Bra att väva in regler kring mobilerna i skolornas ordningsregler samt förtydliga vårdnadshavares ansvar.

5.5.7 Möjligheterna till omhändertagande av mobiltelefoner i reaktivt syfte bör inte utökas

Rättviks kommun instämmer.

5.5.8 Avvägningar avseende integritetsaspekter

Rättviks kommun instämmer.

5.5.9 Förslaget är förenligt med grundläggande fri- och rättigheter samt skolans uppdrag om digital kompetens

Rättviks instämmer med bedömningen.

Kristina Dhenstrand
Förvaltningschef Barn och
utbildningsförvaltning

Bozena Tercjak
Kvalificerad utredare/handläggare